

De grootste afzetmarkt voor Friese paarden ligt op dit moment in het buitenland. Friese paarden gaan de hele wereld over. In de internationale paardenhandel speelt vertrouwen een grote rol. Zolang iedereen zich aan z'n afspraken houdt, is er niets aan de hand. Helaas gaat het wel eens anders en is er een gerechtelijke procedure nodig om het geschil op te lossen. Het voeren van gerechtelijke procedures in internationaal verband is echter niet altijd even eenvoudig.

TEKST: ANJA ROOS FOTO'S: JACOB MELISSEN

Internationaal koopgeschil

Bij geschillen tussen twee partijen in Nederland, kan de eisende partij zich wenden tot de Nederlandse burgerlijke rechter, die vervolgens een oordeel zal vellen over de vordering die de eisende partij heeft ingesteld. De rechter zal daarbij het Nederlandse recht toepassen, indien beide partijen in Nederland wonen en er geen internationale aspecten aan de koopovereenkomst zitten. Maar wat indien u een paard naar Duitsland heeft verkocht en de Duitse koper wil dat u het paard terugneemt, omdat deze niet beantwoordt aan de koopovereenkomst? Welke rechter mag dan over dit geschil oordelen? De Duitse koper moet voordat hij u voor een rechter daagt twee vragen stellen. Allereerst moet hij nagaan welke rechter bevoegd is om van het geschil kennis te nemen. Moet het geschil bij de Duitse of de Nederlandse rechter worden voorgelegd? De volgende vraag is dan welk recht die bevoegde rechter moet toepassen. Is dat het Nederlandse recht of is het Duitse recht van toepassing.

Welke nationale rechter?

De bevoegdheid van rechters is binnen de Europese Unie geregeld in de Europese EEX-verordening. Het uitgangspunt is dat inwoners van de EU kunnen worden opgeroepen voor een rechter van de lidstaat waarin zij wonen. De nationaliteit van die persoon is daarbij niet van belang. Een Nederlander die in België woont kan opgeroepen worden voor de Belgische rechter. De EEX-verordening biedt daarnaast ook de mogelijkheid om in geval van een conflict over de koop van in dit geval een paard, de zaak voor te leggen aan de rechter van het land waar de overeenkomst is of moet worden uitgevoerd. Vordert de verkoper betaling van de koopprijs, dan is tevens de rechter bevoegd van het land waar de koopprijs voldaan moest worden. Indien we kijken naar het voorbeeld waarbij u een paard heeft verkocht naar Duitsland en er ontstaat een geschil over

het paard, dan is in eerste instantie de rechter bevoegd van het land waar de gedaagde woont. In dit geval bent u als verkoper gedaagde en is de Nederlandse rechter bevoegd. Daarnaast is bevoegd de rechter van het land waar het paard is afgeleverd. Heeft u zelf het paard naar Duitsland gebracht of voor uw rekening en risico daarheen laten vervoeren en afgeleverd, dan is dus tevens de Duitse rechter bevoegd. De koper mag nu zelf kiezen bij welke rechter hij het geschil voorlegt. De Duitse rechter ligt natuurlijk voor de hand. Voor u als verkoper is dit erg vervelend.

Consumentenovereenkomst

Voor de consumentenovereenkomst is in EEX-verordening een bijzondere regeling opgenomen. Een consumentenovereenkomst is een overeenkomst tussen een consument (iemand die niet bedrijfsmatig handelt) en een partij die wel bedrijfsmatig handelt, zoals een handelaar. Ter bescherming van de consument is bepaald dat de consument naast de lidstaat van de woonplaats van de gedaagde, ook het geschil kan voorleggen aan de rechter van het land waarin hij zelf woont. Handelt u als Nederlandse verkoper bedrijfsmatig en heeft u het paard afgeleverd in Nederland, maar is de Duitse koper een consument, dan kan hij de zaak toch aan de Duitse rechter voorleggen.

Welk recht?

Als duidelijk is welke rechter bevoegd is om van het geschil kennis te nemen, is de volgende vraag welk recht die rechter moet toepassen. Is dat het Nederlandse recht of in dit geval het Duitse recht of misschien zelfs nog wel het recht van een ander land. Het kan opmerkelijk genoeg dus voorkomen dat de Nederlandse rechter buitenlands recht moet toepassen. Dit is in de praktijk natuurlijk absoluut geen wenselijke situatie. Welk recht van toepassing is, is binnen de EU vastgelegd in de zogenaamde Rome-I-verordening. Op grond van deze verorde-

ning is het recht van toepassing van de woonplaats van de partij die de 'voor de overeenkomst meest kenmerkende prestatie' moet verrichten. Dus de woonplaats van de belangrijkste 'actor'. Bij een koopovereenkomst is dat de verkoper, want hij moet de verkochte zaak leveren. Een Duitse handelaar die van een Nederlandse handelaar een paard heeft gekocht, die daarna door de Nederlander in Duitsland is afgeleverd, moet bij een geschil de zaak voorleggen aan een Nederlandse rechter (woonplaats gedaagde) of Duitse rechter (aflevering in Duitsland). Omdat de Nederlandse handelaar de meest kenmerkende prestatie levert, is het Nederlands recht van toepassing. In dit geval zou het dus kunnen zijn dat de Duitse rechter het Nederlands recht moet toepassen. Ook het Rome-I verdrag beschermt consumenten. Onder omstandigheden is niet het recht van de woonplaats van de verkoper, maar het recht van de woonplaats van de consumentkoper van toepassing.

Vooraf afspreken

Al met al ingewikkelde materie. Ik kan u geruststellen, ook voor juristen is het niet altijd even duidelijk om vast te stellen welke rechter bevoegd is en welk recht van toepassing is. En dan hebben we het hier alleen nog maar over het recht binnen de Europese Unie. Gelukkig voorzien de genoemde verordeningen ook in de mogelijkheid dat partijen bij een koopovereenkomst op voorhand samen afspreken welke rechter bevoegd is in het geval van een onderling geschil en welk recht in dat geval van toepassing is. De zogenaamde forum- en rechtskeuze. ♥

Mr. Anja Roos is advocaat bij Omny De Vries Advocaten in Wolvega. Ze is specialist op het gebied van paard en recht, (agrarisch) bestuursrecht/ruimtelijke ordening en arbeidsrecht. www.omnydevries.nl